RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2021/1675

z dne 29. aprila 2021

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za gorivne celice in vodik 2 za proračunsko leto 2019

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za gorivne celice in vodik 2 za proračunsko leto 2019,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0107/2021),

A. ker je bilo Skupno podjetje za gorivne celice in vodik (v nadaljnjem besedilu: skupno podjetje) ustanovljeno maja 2008 z Uredbo (ES) št. 521/2008 ([1]) kot javno-zasebno partnerstvo za obdobje do 31. decembra 2017, da bi pospešili raziskovalna prizadevanja ter uveljavljanje tehnologij gorivnih celic in vodika; ker je bila Uredba (ES) št. 521/2008 razveljavljena z Uredbo Sveta (EU) št. 559/2014 ([2]);

B. ker je bilo z Uredbo (EU) št. 559/2014 maja 2014 ustanovljeno Skupno podjetje, ki naj bi nadomestilo skupno podjetje za obdobje do 31. decembra 2024;

C. ker so bili člani skupnega podjetja Unija, ki jo je zastopala Komisija, Industrijsko združenje za skupne tehnološke pobude za gorivne celice in vodik ter raziskovalna skupnost N.ERGHY;

D. ker so člani skupnega podjetja Unija, ki jo zastopa Komisija, industrijsko združenje New Energy World Industry Grouping AISBL (v nadaljnjem besedilu: industrijsko združenje), leta 2016 preimenovano v Hydrogen Europe, in raziskovalno združenje New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen AISBL (v nadaljnjem besedilu: raziskovalno združenje), leta 2018 preimenovano v Hydrogen Europe Research;

E. ker maksimalni prispevek Unije za prvo fazo dejavnosti skupnega podjetja znaša 470 000 000 EUR iz sedmega okvirnega programa; ker morajo biti prispevki drugih članov vsaj tako visoki kot prispevek Unije;

F. ker maksimalni prispevek Unije za skupno podjetje znaša 665 000 000 EUR (vključno s sredstvi iz Efte) iz programa Obzorje 2020 in se od članov industrijskega in raziskovalnega združenja pričakuje, da v obdobju, določenem v Uredbi (EU) št. 559/2014, prispevajo vsaj 380 000 000 EUR, kar vključuje stvarne prispevke za projekte iz programa Obzorje 2020, ki jih financira skupno podjetje, stvarne prispevke za dodatne dejavnosti v višini najmanj 285 000 000 EUR in denarne prispevke za upravne stroške;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. je seznanjen s poročilom Računskega sodišča o zaključnem računu skupnega podjetja, v katerem je navedeno, da zaključni račun za leto 2019 v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2019 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije; na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja tudi, da so transakcije, povezane z zaključnim računom, v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne;

2. ugotavlja, da je razpoložljivi končni proračun skupnega podjetja (ki vključuje ponovno vnesena neporabljena proračunska sredstva iz prejšnjih let, namenske prihodke in prenose v naslednje proračunsko leto) za finančno leto 2019 vseboval obveznosti v višini 91 730 585 EUR in plačila v višini 113 855 981 EUR; ugotavlja, da je splošna stopnja izvrševanja proračuna za leto 2019 pri obveznostih dosegla 85,9 %, pri plačilih pa 98,4 %;

([1]) Uredba Sveta (ES) št. 521/2008 z dne 30. maja 2008 o ustanovitvi Skupnega podjetja za gorivne celice in vodik (UL L 153, 12.6.2008, str. 1).

([2]) Uredba Sveta (EU) št. 559/2014 z dne 6. maja 2014 o Skupnem podjetju za gorivne celice in vodik 2 (UL L 169, 7.6.2014, str. 108).

3. ugotavlja, da je Unija do konca leta 2019 od maksimalnega prispevka v višini 470 000 000 EUR v skladu z Uredbo (ES) št. 521/2008 prispevala sredstva v skupni višini 421 606 000 EUR iz sedmega okvirnega programa, vključno s stvarnimi prispevki v višini 19 107 000 EUR, člani industrijskega in raziskovalnega združenja pa prispevajo potrjena sredstva v skupni višini 447 506 000 EUR, ki obsegajo potrjene stvarne prispevke k projektom v sedmem okvirnem programu v višini 429 600 000 EUR; je seznanjen, da je skupno podjetje leta 2019 izvršilo plačila za sedmi okvirni program v znesku 5 805 092 EUR, v celotnem obdobju 2009–2019 pa skupaj 415 313 265 EUR, in da je stopnja izvrševanja plačil v proračunu, ki je bil za leto 2019 na voljo za projekte sedmega okvirnega programa, znašala 95,1 %;

4. je seznanjen, da je Unija do konca leta 2019 prispevala sredstva v skupni višini 420 067 000 EUR iz programa Obzorje 2020 ter da člani industrijskega in raziskovalnega združenja prispevajo potrjena sredstva v skupni višini 11 707 000 EUR, ki vključujejo potrjene stvarne prispevke k projektom skupnega podjetja v programu Obzorje 2020 v znesku 5 376 000 EUR in nadaljnje stvarne prispevke za dodatne dejavnosti v znesku 667 001 000 EUR;

5. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je do nizke stopnje stvarnih prispevkov članov iz panoge za operativne dejavnosti prišlo, ker jih skupno podjetje sočasno potrjuje kot končne zahtevke za povračilo stroškov, ter da bo zato večina prevzetih stvarnih prispevkov potrjena šele v poznejši fazi programa Obzorje 2020, ko bodo izvršena končna plačila za projekte in ko bo treba predložiti potrdila o računovodskih izkazih;

6. ugotavlja, da se v skupnih podjetjih, ki prejemajo finančni prispevek zasebnih članov, uporabljajo različni postopki; poziva k uskladitvi izračuna stvarnega prispevka v vseh skupnih podjetjih, meni, da bi skupni postopek moral omogočiti uvedbo preglednih in učinkovitih metod vrednotenja, z njimi pa bi bilo mogoče opredeliti dejansko vrednost prispevka; poziva Računsko sodišče, naj omogoči nadzor nad revizijami neodvisnih zunanjih revizorjev; poziva tudi, naj se vzpostavi ustrezen pravni okvir, s katerim bi poskrbeli, da bo znesek finančnega prispevka ob izteku programa izpolnil zahteve; ugotavlja, da bi lahko pravni okvir vključeval zahtevo, da se zasebni prispevek poravna prej ali hkrati z ustreznim prispevkom Unije;

7. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna, ki je bil na voljo za projekte programa Obzorje 2020, pri obveznostih znašala 86,3 %, pri plačilih pa 100 %; nadalje ugotavlja, da sredstva za prevzem obveznosti niso bila v celoti porabljena, saj za dve temi iz razpisa za leto 2019 ponudnik ni bil izbran;

Uspešnost

8. ugotavlja, da skupno podjetje uporablja specifične ključne kazalnike uspešnosti iz programa Obzorje 2020 in dva lastna specifična ključna kazalnika uspešnosti za merjenje deleža sredstev, dodeljenih za raziskovalne dejavnosti, in gostovanje predstavitvenih projektov v državah članicah in regijah, ki prejemajo sredstva iz strukturnih in investicijskih skladov; nadalje ugotavlja, da so bili ključni kazalniki uspešnosti (določeni leta 2014) pregledani in vključeni v dodatek k večletnemu delovnemu programu, ki ga je junija 2018 potrdil upravni odbor, saj je v zadnjih letih tehnologija močno napredovala in se začenjajo pojavljati novi načini njene uporabe;

9. poziva skupno podjetje, naj pregleda svojo komunikacijsko strategijo ter poskrbi, da bodo ustrezni deležniki seznanjeni z njegovim poslanstvom, dejavnostmi in dosežki;

10. je seznanjen, da je vrednost učinka finančnega vzvoda 31. decembra 2019 znašala 2,24, če upoštevamo vse prispevke zasebnih partnerjev, in 1,51, če upoštevamo le člane združenj Hydrogen Europe Industry in Hydrogen Europe Research;

11. ugotavlja, da je skupno podjetje leta 2019 zaključilo projekt CertifHy 2, ki učinkuje kot katalizator za izvajanje sistema potrdil o izvoru na ravni Unije za zeleni in nizkoogljični vodik ter je mejnik na poti k morebitnemu mehanizmu certificiranja vodika v okviru Direktive (EU) 2018/2001 ([3]); je seznanjen s pregledom in oceno dogodkov iz evropske referenčne podatkovne zbirke o varnosti vodika (HIAD.2.0) iz leta 2019, ki vsebuje priporočila za prihodnje raziskave na tem področju; je seznanjen z ukrepi na podlagi ugotovitev iz poročila z naslovom Fuel Cells and Hydrogen for Green Energy in European Cities and Regions (Gorivne celice in vodik za zeleno energijo v evropskih mestih in regijah), kot so vzpostavitev partnerstva za evropske vodikove doline (EH-S3P) v sklopu platforme pametne specializacije, podpis pogodbe za upravljanje pilotnega mehanizma za pomoč pri razvoju projektov in vključitev teme vodikovih dolin v delovni program za leto 2019 za obsežen predstavitven (vodilni) projekt;

([3]) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

12. je seznanjen, da sta bila leta 2019 podpisana sporazuma o nepovratnih sredstvih za dva večja predstavitvena projekta (H2Haul in Djewels) iz razpisa iz leta 2018; poleg tega je seznanjen, da je skupno podjetje prejelo 43 upravičenih predlogov za svojih 17 tem iz razpisa iz leta 2019 ter da so bili upravičenci iz 23 držav članic ali pridruženih držav in da v sedmih projektih sodelujejo subjekti iz štirih tretjih držav; je seznanjen tudi, da je bilo leta 2019 podpisanih vseh 17 sporazumov o nepovratnih sredstvih;

13. je seznanjen, da je konec leta 2019 portfelj projektov skupnega podjetja 2 obsegal 155 projektov iz sedmega okvirnega programa (od tega jih je bilo 150 zaključenih, pet pa jih je ostalo nezaključenih) ter 109 podpisanih projektov v programu Obzorje 2020 (od teh jih je bilo 11 zaključenih, 98 pa jih je ostalo nezaključenih); poleg tega ugotavlja, da je leta 2019 skupno podjetje objavilo javna razpisa za dve študiji (ena pogodba je bila podpisana julija 2019) ter še dva razpisa za podporo pobudi Misija: inovativnost in za pomoč pri razvoju projektov za regije (obe pogodbi sta bili podpisani navedenega leta);

14. ugotavlja, da je stopnja izvajanja v zvezi z razpisnimi postopki za dejavnosti, dodeljene skupnemu podjetju, v okviru programa Obzorje 2020 ob koncu leta 2019 po podatkih iz poročila Računskega sodišča znašala 83 %;

15. ugotavlja, da je imelo ob koncu leta 2019 skupno podjetje 27 uslužbencev iz desetih držav članic, in z zadovoljstvom ugotavlja, da je zastopanost spolov med zaposlenimi skoraj uravnotežena (51 % moških in 49 % žensk); ugotavlja tudi, da je leta 2019 delež žensk, vključenih v projekte Obzorje 2020, znašal 27 %, da je bilo 23,8 % koordinatorjev projektov žensk in da je bilo 33 % članov znanstvenega odbora žensk;

16. poziva Komisijo in Računsko sodišče, naj razvijeta poglobljeno metodo za spremljanje uspešnosti, da bi ocenila dodano vrednost skupnega podjetja, v oceno pa naj vključita socialni učinek, vpliv na zaposlovanje in učinek na trgu; meni, da bi bilo treba rezultate ocene uporabiti za prihodnje financiranje ali prerazporeditev sredstev Unije;

17. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo v prihodnje program dejavnosti skupnega podjetja spoštoval zahteve in cilje, ki jih pravo Unije določa na področju blažitve podnebnih sprememb, ter da se bodo upoštevale strategije na tem področju, ki sta jih pripravili Komisija in industrija;

18. meni, da je treba vprašanje pravic intelektualne lastnine obravnavati v vseh pogodbah, ki lahko privedejo do predvidenega cilja ali rezultata izvajanja, želi opozoriti, da je njihov namen zaščititi pravice posameznih ustvarjalcev, prav tako pa posredovati podrobnosti o tem, kako se bo pravica uporabljala v prihodnosti; ugotavlja, da bi morali biti glede na to, da se dejavnost financira tudi z javnimi sredstvi, rezultati pregledni in dostopni javnosti, prav tako pa bi morali po potrebi izpolnjevati posebne zahteve; poziva Komisijo, naj predlaga pravni okvir za pravice intelektualne lastnine in njihovo izvajanje na trgu, ki bo zajemal posebne zahteve in razdelitev dobička;

Notranja revizija

19. je seznanjen, da se je skupno podjetje leta 2019 odzvalo na osnutek poročila in končno poročilo o novem strateškem načrtu notranje revizije za obdobje 2019–2021, ki ju je pripravila služba za notranjo revizijo, in se s slednjo dogovorilo, da bo leta 2020 začela novo revizijo v skladu z omenjenim strateškim načrtom; je seznanjen tudi, da je bilo v tem letu opravljeno posvetovanje s skupnim podjetjem, ki je službi za notranjo revizijo zagotovilo prispevek v okviru posvetovanj v obstoječem procesu povratnih informacij o politiki raziskav in inovacij, ki ga je na zahtevo skupnega centra za izvajanje opravila služba za notranjo revizijo;

20. je seznanjen, da so bili do 31. decembra 2019 vsa priporočila in akcijski načrti iz prejšnjih revizij službe za notranjo revizijo uspešno izvedeni in zaključeni;

Notranje kontrole

21. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je skupno podjetje vzpostavilo postopke predhodne kontrole na podlagi finančnih in operativnih pregledov dokumentacije ter da je zavezano izvajanju novega okvira notranje kontrole Komisije na podlagi 17 načel notranje kontrole; je seznanjen tudi, da je skupno podjetje 2 konec leta 2019 že zaključilo analizo vrzeli na podlagi obstoječega sistema notranje kontrole in pripravilo kazalnike za oceno uspešnosti novih načel notranje kontrole in z njimi povezanih značilnosti; je seznanjen, da je bila po samooceni okvira za notranjo kontrolo iz leta 2018, ki ji je sledil akcijski načrt, leta 2019 izvedena notranja ocena, da bi zagotovili, da se akcijski načrt upošteva;

22. je na podlagi poročila Računskega sodišča seznanjen, da je skupno podjetje pristojno za naknadne revizije za vmesna in končna plačila sedmega okvirnega programa pri upravičencih, za naknadno revizijo zahtevkov za povračilo stroškov projektov programa Obzorje 2020 pa je pristojna skupna revizijska služba Komisije; ugotavlja, da je na podlagi rezultatov naknadnih revizij, ki so bili na voljo konec leta 2019, podjetje poročalo o reprezentativni stopnji napake v višini 2,08 % in stopnji preostale napake v višini 1,08 % za projekte sedmega okvirnega programa ter reprezentativni stopnji napake v višini 0,94 % in stopnji preostale napake v višini 0,7 % za projekte programa Obzorje 2020 (obračuni in končna plačila); je seznanjen, da se v predlogu Komisije o uredbi o programu Obzorje 2020 predlaga, da je za stroške za raziskave v okviru Obzorja 2020 tveganje napake na letni osnovi med 2 in 5 % ob upoštevanju stroškov nadzora, poenostavitve predlaganih ukrepov za zmanjšanje kompleksnosti pravil in tveganja, povezanega s povračilom stroškov raziskovalnega projekta, realističen cilj ter da je končni cilj, da se stopnja preostalih napak ob zaključku programov čim bolj približa 2 %, potem ko bo upoštevan finančni vpliv vseh revizij ter popravnih in obnovitvenih ukrepov;

23. je seznanjen, da je Računsko sodišče med kontrolo operativnih plačil revidiralo naključno vzorčena plačila iz programa Obzorje 2020, izvršena v letu 2019, na ravni končnih upravičencev, da bi potrdilo stopnje napak iz naknadnih revizij, in da se pri teh podrobnih revizijah niso pokazale pomembne napake ali slabosti v kontrolah pri vzorčenih upravičencih skupnega podjetja;

24. je seznanjen, da je izvršni direktor septembra 2019 sprejel kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev skupnega podjetja; je seznanjen, da je decembra 2019 v skladu z vzorčno finančno uredbo za subjekte javno-zasebnega partnerstva skupno podjetje s sklepom upravnega odbora sprejelo nova finančna pravila; je seznanjen tudi, da je na koncu leta 2019 skupno podjetje začelo postopek za sprejetje pravilnika o upravljanju dokumentov in da je bil sprejem končnega dokumenta predviden v začetku leta 2020;

25. je seznanjen, da je vodstvo skupnega podjetja redno ocenjevalo in obravnavalo celovito matriko tveganja za leto 2020 (vključno z manj pomembnimi tveganji) v okviru stalnega procesa ocenjevanja tveganj, da bi upoštevalo morebitne spremembe v notranjem in zunanjem okolju organizacije, ter da je tudi razmislilo o stanju znatnih tveganj in akcijskih načrtov, ki so bili opredeljeni leta 2018; je seznanjen, da skupno podjetje 2 izvaja skupno strategijo za boj proti goljufijam na raziskovalnem področju.